

Трето заседание

Петък, 1 декември 1978 г.

(Открито в 9 ч.)

Председател д-р Владимир Бонев: Другарки и другари народни представители, в залата има необходимия брой народни представители.

Откривам третото заседание на деветата сесия на Народното събрание.

Продължаваме нашата работа с второ разглеждане на законопроекта за единния план за общественоеикономическото развитие на Народна република България през 1979 и 1980 г. и на законопроекта за бюджета на Народна република България за 1979 г.

Има думата докладчикът на комисиите народният представител Евгени Матеев — председател на Комисията за общественоеикономическото развитие.

Евгени Матеев: Другарки и другари народни представители! Комисията по общественоеикономическото развитие и Законодателната комисия предлагат да се направят следните промени в законопроекта за единния план за общественоеикономическото развитие на Народна република България през 1979 и 1980 г. и законопроекта за бюджета на Народна република България за 1979 г.:

1. Към чл. 3 на законопроекта за единния план за общественоеикономическото развитие на Народна република България за 1979 и 1980 г. да се създаде следната алинея 2:

„(2) Министерският съвет да включи в плана за капиталните вложения за 1979 и 1980 г. в рамките на утвърдените лимити обектите, предложени от постоянните комисии на Народното събрание и от народните представители и приети от Комисията по общественоеикономическото развитие и Законодателната комисия.“

Сегашната алинея 2 да стане алинея 3 и накрая на същата да се добави следният текст: „което ще осигури и ре-

шаването на основната стратегическа задача на седмата петилетка — максимална ефективност и високо качество на производството“.

Съображения. Постоянните комисии на Народното събрание и редица народни представители направиха предложения за включване в плана за общественоеикономическото развитие на страната за 1979 и 1980 г. на обекти, свързани с водоснабдяването и благоустройството на населени места, детски заведения, училища и др. Двете комисии, след като обсъдиха всяко от тези предложения, намериха, че редица от тях са целесъобразни и следва да бъдат удовлетворени. С оглед на това ще бъде правилно те да бъдат включени в плана за капиталните вложения за 1979 и 1980 г. в рамките на утвърдените лимити.

В този смисъл следва да се допълни разпоредбата на чл. 3 от закона.

Съображението за допълване на ал. 2, новата ал. 3, е, че е правилно да се подчертае връзката на показателите на плана с основната стратегическа задача на петилетката.

2. По законопроекта за бюджета на Народна република България за 1979 г. правим следните предложения за изменение:

Чл. 5 — общата сума на сборните бюджети на окръжните народни съвети става 2 166 900 000 лв.

Съображенията са същите, както посочените в предходната точка. Тези изменения в бюджета произтичат от изменението в плана.

3. Бяха направени редица предложения от организационен характер и по методологията на планирането, които следва да се представят на съответните ведомства за необходимото проучване и за вземане на решение.

Това са предложенията, които правят двете комисии.

Председател д-р Владимир Бонев: Моля вносителят на законопроекта за единния план за общественоекономическото развитие да каже съгласен ли е с предложенията на комисните.

Кирил Зарев: Съгласен съм.

Председател д-р Владимир Бонев: Моля вносителят на законопроекта за бюджета да каже дали е съгласен с предложенията на комисните.

Белчо Белчев: Съгласен съм.

Председател д-р Владимир Бонев: Пристъпваме към второ гласуване на законопроектите.

Предлагам най-напред да гласуваме законопроекта за единния план за обществено-икономическото развитие.

Моля народните представители, които приемат законопроекта за единния план за обществено-икономическото развитие на Народна република България през 1979 и 1980 г. с добавките, които направиха комисните, да гласуват. Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма.

Законопроектът за единния план за обществено-икономическото развитие на Народна република България за 1979 и 1980 г. се приема единодушно. (*Ръкопляскания*)

(Текстът на закона — приложение № 2, II)

Моля народните представители, които са съгласни със законопроекта за бюджета на Народна република България за 1979 г. с направените допълнения от комисните, да гласуват. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма.

Законът се приема единодушно. (*Ръкопляскания*)

(Текстът на закона — приложение № 3, II)

Преминаваме към второ разглеждане на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за народните съвети.

Има думата вносителят на законопроекта др. Григор Стоичков — заместник-председател на Министерския съвет, за да отговори на зададените вчера въпроси.

Григор Стоичков: Другарки и другари народни представители! Въпросът, който постави народният представител др. Петър Панайотов, е относно мотивите заместник-кметовете и секретарите в кметствата да не се избират пряко от населението.

Както ви е известно от раздадения законопроект, предвижда се кметовете пряко да се избират от населението. Това се въвежда за първи път у нас и ние считаме, че е правилно. А заместник-кметовете да се избират от народния съвет. Защо? — Кметовете са политически лица и е правилно да бъдат пряко избирани. С това ние правим нова стъпка към разширяване на нашата социалистическа демокрация. Заместник-кметовете, които обикновено ще бъдат в градовете, следва да отговарят за определени отрасли в работата на кметството, било за промишленост, за строителство, транспорт, търговия, samozадоволяване и пр. Следователно трябва да бъдат специалисти. Често в живота се налага те да бъдат размествани или подменявани. Ако ние отидем на пряко избиране, изключително много ще усложним системата.

Ето защо ние заедно със Законодателната комисия считаме, че на този етап на пряко избиране трябва да останат

само кметовете, а заместник-кметовете, повтарям, които ще бъдат специалисти и ще отговарят за тесни отрасли, да се избират от народния съвет.

За секретарите. Законът предвижда секретарите да бъдат органи в кметствата, които да организират и провеждат административното обслужване на населението. Изисква се те така да го организират, че населението да получава на място всичко, което му е необходимо, да не отива в общинския народен съвет. При това следва да се издигне нивото на административното обслужване.

Освен това с постановление на Министерския съвет в нашата страна се въвежда единна система за гражданска регистрация и административно обслужване, която в настоящия момент се експериментира в два окръга. Тя постепенно ще се внедрява в цялата страна. Всичко това налага в кметствата да има добре подготвени, квалифицирани секретари, които да могат да изпълняват тези нови функции, които им се възлагат. За това се налага те да бъдат подготвени, да бъдат дългогодишни служители в кметствата, за да могат успешно да изпълняват тези задачи. С други думи те са административно-изпълнителски служители на кметствата. Затова ние считаме, че те трябва да бъдат назначавани, а не изборни, и да създадем предпоставките те да работят по пет, десет и петнадесет години.

Ето това са мотивите, поради които ние не предлагаме заместник-кметовете и секретарите да се избират пряко от населението, а да се назначават от общинския народен съвет.

Благодаря.

Председател д-р Владимир Бонев: Другарят Панайотов съгласен ли е с отговора на вносителя на законопроекта?

Петър Панайотов: Въпросът ми имаше и друга страна. Сега от общинския народен съвет се избират заместник-кметовете и секретарите. Из чия среда ще се избират те?

Председател д-р Владимир Бонев: Хора, които са подходящи за заеманите длъжности.

Петър Панайотов: Аз имах пред вид дали ще бъдат из средата на народните съвети и съветниците към кметството или извън тоя състав.

Председател д-р Владимир Бонев: Има думата др. Тодор Живков.

Тодор Живков: Нашият демократизъм е основан на марксистко-ленинското положение за демократическия централизъм. Никой от нас направо не се избира за председател на Министерския съвет, за председател на Държавния съвет, пожизнено и т. н., а се избираме всички от народа и след това се формират ръководствата, съвети, бюра, председатели и т. н. Следователно тази практика на последователен социалистически демократизъм е заложена сега и в новите икономически, социални, политически и културни единици, които ние обособяваме със селищните системи. Смятам, че въпросът е ясен. За това ли става дума?

Председател д-р Владимир Бонев: Неговият въпрос е дали заместник-кметът и секретарят ще се избират от състава на съветниците или не? Могат ли да бъдат и несъветници.

Тодор Живков: Не, първият въпрос беше друг. Първият, главният, принципиалният въпрос е този: в общинския съвет, който е избран, може да има технически секретар. Ако е въпрос за технически секретар, той се назначава, ако е политически, той се избира. Това е ясно.

Председател д-р Владимир Бонев: Той е административно лице.

Тодор Живков: Технически секретари и секретарки има много. Те не се избират.

Председател д-р Владимир Бонев: От отговора става ясно, че заместник-кметовете и секретарите на общинските народни съвети могат и да не бъдат из средата на съветниците. Заместник-кметът може да бъде и съветник, ако е подходящ, ако има качества. Той се избира според качества.

Тодор Живков: Добре, добре, разбира се.

Председател д-р Владимир Бонев: Те се подбират не по други признаци, а по тяхната годност да извършват работа като заместник-кметове, отговарящи за отделните сектори, или като секретари, които ще водят административната работа на съвета.

Има думата докладчикът на Законодателната комисия проф. Ярослав Радев — председател на Законодателната комисия, който ще докладва становището на комисията по трите законопроекта.

Ярослав Радев: Законодателната комисия, като разгледа направените в заседанието на Народното събрание и постъ-

пилите предложения на народните представители, изразява следното становище:

I. Предложения, поддържани от Законодателната комисия:

1. В ал. 2 на чл. 71 думата „периодически“ да се замени с думите „най-малко един път в годината“.

Съображения. Задължението на кметствата да се отчитат систематически, така както е формулирано в законопроекта, е изразено като принцип, без да е посочено в какъв срок следва да се отчита кметството. Неопределеното предписание е заменено с посочване на срока, в който кметството следва да се отчита.

2. В ал. 3 на чл. 5 думата „общинският“ да се замени с думите „Столичният общински“.

Съображения. Общинският народен съвет в София заема особено място в системата на представителните органи, определено от неговото положение на столичен град, което налага да се посочи това различие в сравнение с останалите народни съвети.

3. В чл. 66 думите „изпълнително-разпоредителни органи на общинските народни съвети“ да се заменят с „органи на общинските народни съвети и на народното самоуправление“.

Съображения. С предлаганото изменение по-пълно и точно се определя характерът на кметството.

II. Предложения, които Законодателната комисия не поддържа.

1. Кметовете задължително да бъдат избирани за народни съветници в общинските народни съвети.

Съображения. Не съществува забрана кметовете да бъдат избирани както в общинския, така и във всички степени на представителните органи, но избирането на кметовете в представителните органи е въпрос на политическа целесъобразност, а не на правно предписание. Забраната кметовете задължително да бъдат избирани в представителните органи произтича от социалистическия характер на представителната система, която изключва служебното представителство.

2. В чл. 5 да се включи нова алинея със следното съдържание „в районите на гр. София освен обособени градски части може да се включват и прилежащи към тях градове и села от селищната система“.

Съображения. Разпоредбите на чл. 5 не изключват хипотезите, посочени в предложеното изменение.

3. В чл. 66, ал. 1, изречение второ думите „те се създават“ да се заменят с думите „те се избират“.

Съображения. В чл. 66, второто изречение са посочени условията за създаването на кметствата, а не за тяхното избиране. Създаването е акт на учредяване. Начинът за тяхното образуване е уреден в чл. 68 от законопроекта.

В законопроекта за продължаване срока на пълномощията на народните съвети не се направиха нови предложения. Законодателната комисия предлага в § 7 на законопроекта за изменение и допълнение на Избирателния закон цитираните параграфи 2, 3 и 4 да се преномерират съответно на 4, 5 и 6.

Промяната в номерацията се налага, за да се внесе съответствие в поредността на параграфите в заключителните разпоредби на закона.

Председател д-р Владимир Бонев: Вносителят на законопроекта др. Григор Стоичков съгласен ли е с предложенията на комисията?

Григор Стоичков: Съгласен съм.

Председател д-р Владимир Бонев: Пристъпваме към гласуване.

Народните представители, които са съгласни със законопроекта за изменение и допълнение на Закона за народните съвети, моля да гласуват. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма.

Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 4, III)

Преминаваме към *второ разглеждане на законопроекта за продължаване срока на пълномощията на народните съвети.*

Предложения за изменения или допълнения на законопроекта не бяха направени.

Пристъпваме към второ гласуване на законопроекта. Предлагам законопроектът да бъде гласуван изцяло. Има ли друго становище? — Няма.

Моля народните представители, които приемат законопроекта, както е предложен от Министерския съвет, да вдигнат ръка. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма.

Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 5, III)

Преминаваме към *второ разглеждане на законопроекта за изменение и допълнение на Избирателния закон.*

Становището на Законодателната комисия беше докладвано преди малко от нейния председател.

Вносителят на законопроекта др. Григор Стоичков съгласен ли е с предложението?

Григор Стоичков: Съгласен съм.

Председател д-р Владимир Бонев: Пристъпваме към гласуване. Предлагам законопроектът да бъде гласуван изцяло. Има ли друго предложение? — Няма.

Моля народните представители, които приемат законопроекта, както е предложен от Министерския съвет с допълненията на комисията, да вдигнат ръка. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма.

Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 6, III)

Другарки и другари народни представители! Деветата сесия завърши своята работа. Нужно е ние, народните представители, активно да се включим в разясняването на плана и бюджета сред избирателите и трудовите колективи, като спрем особено вниманието върху най-характерните показатели, върху основната стратегическа задача на седмата петилетка за ефективност и качество, както и върху решаването на задачите, поставени от Националната партийна конференция, за подобряване плановото ръководство на икономиката и социалистическата организация на труда.

Трябва също така да разясним и изменението на Закона за народните съвети, с които се утвърждават селищните системи като основни политически, социално-икономически и административни единици. Селищните системи са принципно нова форма на организация на местното самоуправление. Чрез тях ще се усъвършенствува държавното управление на този етап и още повече ще се развие социалистическата демокрация. Трябва да имаме пред вид, че този въпрос, който решаваме с изменението на закона, ще предизвика голям интерес у гражданите и ние трябва добре да го разясняваме.

Другарки и другари народни представители, тази сесия е последна за годината и трябва да подчертаем, че Народното събрание с успех изпълни поставената от програмата на партията задача за обновяване и усъвършенстване на законодателството, за привеждането му в съответствие със задачите за изграждането на развитото социалистическо общество. През годината то прие редица закони, изслуша отчет от председателя на Министерския съвет, прие Декларация за борба срещу апартейда и разгледа редица други въпроси. Постоянните комисии след преустройството, извършено на учредителната сесия на Седмото Народно събрание по предложение на др. Тодор Живков, а именно изграждането им на

функционален, а не на отраслов принцип, както бе дотогава, изпълняват вече с успех новите си функции и оказват значително по-добра помощ в работата на Народното събрание.

Другарки и другари народни представители! Практика става в края или в началото на годината народните представители да се отчитат за своята дейност пред избирателите си. Това сега ще съвпадне с подема на изпълнението на плана за 1979 г. и с подготовката на изборите за общински съвети на селищните системи, които ще станат през пролетта. Ние трябва да съчетаем нашето отчитане с тези две изключително важни задачи.

Трябва също така решително да засилим нашите връзки с избирателите — въпрос, който др. Тодор Живков на закритото заседание на осмата сесия постави много остро — чрез по-чести срещи, чрез организиране на приемни дни и други мероприятия.

Всичко това в укрепване на нашите връзки с избирателите ще съдействува за мобилизиране на населението за успешното решаване на задачите, които стоят пред страната, и същевременно ще съдействува за повишаване на авторитета на народните избраници и на представителните органи.

Тъй като това е последната сесия за тази година, пожелавам успешно завършване на всички задачи до края на настоящата година и нови, още по-големи успехи през 1979 г. *(Ръкопляскания)*

Закривам деветата сесия на Седмо Народно събрание.

(Закрита в 9 ч. и 30 м.)

Председател: д-р Вл. Бонев